

upa - stvari pod povečalom

[. \(https://lupa.lupiga.com\)](https://lupa.lupiga.com)

[Novice \(/novice\)](/novice)

[D&K \(/drustvo-i-kultura\)](/drustvo-i-kultura)

[Lupiga TV \(/lupiga-tv\)](/lupiga-tv)

[Hiperlink \(/hiperlink\)](/hiperlink)

[Kolumne \(/kolumne\)](/kolumne)

[Reportaže \(/reportaze\)](/reportaze)

[Intervju \(/intervju\)](/intervju)

[Čitali smo \(/knjige\)](/knjige)

[Gledali smo \(/filmovi\)](/filmovi)

NOVICE

Tweetaj

ZDENKO DUKA
20. SRPNJA 2023.

EUTANAZIJA NOVINARSTVA: Mediji pod dirigentskom palicom HDZ-a

„Što vi mislite da se članci ili teme u medijima nameću spontano? Vi sjednete na kavicu na kolegij i ničim izazvani bez ičijeg inputa, bez ičijeg briefa, bez ijedne PR agencije kojoj je netko dao lovu i rekao hajde sada vi bacite to sve u eter i samo ćemo o tome govoriti. O čemu mi pričamo, pa nismo budale“, tako je hrvatski premijer **Andrej Plenković** prije neka tri mjeseca opisao nastanak medijskih tekstova koji su navodno protiv njega i HDZ-a, tekstova koji su „orkestrirani pritisak“, a onda i prijetnja njemu i njegovoj stranci. I time je Plenković pokazao da ne vjeruje u novinarstvo koje bi, barem po teorijskoj definiciji, ali svakako i po nekakvoj stoljetnoj dobroj praksi, **trebalo biti u javnom interesu**. I bez kojeg nema demokracije.

Po Plenkovićevom mišljenju - pokušavamo interpretirati iako on to nije baš tako izričito rekao - za one koji nisu budale novinarstvo je samo PR i tako ga treba doživljavati. Recimo, ako su zbog nekih novinarskih objava, ipak, nakon mnogo okapanja, morali otići iz njegove vlade, zbog klijentelizma i korupcije, neki ministri, pa su neki i kazнено gonjeni, to ne znači da je to tema, ne, tema je medijski orkestrirani pritisak na njega i njegove. Da nije tog pritiska bilo, ne bi se ništa o mogućem lopovluku znalo i sve bi bilo u redu. Kakva istina, kakvi bakrači?!

Budući da baš mediji, a zapravo nitko drugi, **iznose na vidjelo sve brojne HDZ-ove afere**, Plenković i njegovi poslušnici iz interesa riješili su znatno otežati posao novinarima i medijima koji su i dalje zainteresirani da građanima i javnosti prenesu što se zaista događa u Hrvatskoj. Kada je u lipnju predsjednik Vlade s nekolicinom svojih ministara došao u Galeriju Meštrović proslaviti 80. godišnjicu *Slobodne Dalmacije*, slavodobitno je najavio da pripremaju novi Zakon o medijima koji će biti iskorak nakon dvadesetak godina postojećeg zakona, da u internetsko i konfliktno vrijeme živimo u svijetu hibridnih ratova i da kao država podupiru „neovisnost medija i njihovu financijsku održivost“ i tako jačaju „ono što je najvažnije, a to je hrvatska demokracija“.

A kako će se to jačati hrvatska demokracija?

Dakle, nakon što se ovih dana počelo pričati o zgotovljenom **Prijedlogu nacrtu Zakona o medijima** i nakon što su procurili i neki članci tog teksta, očito je da se s njim ocrta smjer zatiranja neovisnog i slobodnog novinarstva, da je trend baš nedemokratski, a nije trend jačanja demokracije. Podsjeća na mađarski medijski zakon kojim je Orban krajem 2010. godine šokirao mađarske novinare i medijske vlasnike, ali i cijelu Europsku uniju. Mađari su tada uveli regulatorno tijelo za nadzor medija s vrlo širokim ovlastima. Slično tijelo sada novim zakonom kani uvesti i hrvatska vlada - Agenciju za medije s regulatornim Vijećem za medije i Vijećem stručnjaka za medije.

Još nikome u Hrvatskoj, a niti u bivšoj Jugoslaviji takva represivna ideja nije pala na pamet (FOTO: Lupiga.Com)

Dok je - prvenstveno zbog tradicionalno najjačeg utjecaja televizija kao medija - regulatorno Vijeće za elektroničke medije (VEM) tijelo koje u vrlo sličnim oblicima postoji praktički u svakoj europskoj zemlji, odlučuje o koncesijama za televizije i radija i, među ostalim, nadzire program davatelja medijskih usluga te (novčano) potiče pluralizam elektroničkih medija - regularno Vijeće za medije posvemašnja je rijetkost u europskom novinarstvu. Vijeća za medije koja su samoregulatorna ima posvuda, u njima zajedno nadziru medije predstavnici novinara i medijskih izdavača, a s njima nerijetko i predstavnici javnosti (građana). Ali je bitno to da su zaista neovisna, jer svoje predstavnike biraju samostalno, a ne bira ih i ne otpušta ih vlast, i osim toga, nemaju represivne, **cenzorske ovlasti**. Oni nisu regulatori. Hoćemo reći, tiskani mediji i portali uopće ne trebaju posebne regulatore, kao što ih tisak nije imao i nema ih sad, sa sadašnjim Zakonom o medijima koji je donesen 2004. godine. Postoje i drugi zakoni koji bi samo iznimno smjeli ograničiti slobodu medija. Ne treba još i dodatno da to čini nekakvo Vijeće za medije kojeg bi imenovala Vlada a potvrđivao Sabor.

Tako navodno liberalna Hrvatska posuđuje od navodno iliberalne, Orbanove Mađarske alate za novinarsku eutanaziju. Umjesto da od Mađarske precrta samo ono što je dobro za građane - eto na primjer to što je prosječna mirovina u Mađarskoj oko 55 posto prosječne plaće, ali Mađari dobiju i 13. mirovinu, a nije, kao u Hrvatskoj 38-39 posto prosječne plaće, jasno bez 13. mirovine.

U Hrvatskoj, kad je riječ o cjelokupnoj medijskoj sceni, postoji samo jedno samoregulatorno tijelo, ono u Hrvatskom novinarskom društvu. HND je inače 2011. godine, kao inicijator, ususret primanju Hrvatske u EU, zajedno s udrugom medijskih nakladnika i s fakultetima novinarstva, nekako u europskom duhu, uspio osnovati **Vijeće za medije** - neovisno, isključivo samoregulatorno tijelo - koje, dakako, s Ministarstvom kulture i Vladom

nije imalo baš ništa pa tako ni s bilo kakvim sankcijama i represijom, s primjereno sasvim ograničenim ovlastima da prati medije i javno reagira na kršenja novinarske etike. No, to Vijeće nije baš zaživjelo. A zašto, to je duga priča. E sad bi moglo oživjeti pod političkom dirigentskom palicom, uz državne plaće.

Ministrica Nina Obuljen Koržinek tvrdi da se ne rado o nacrtu Zakona o medijima već o "polazištu za raspravu unutar radne skupine" (FOTO: HINA/Edvard Šušak)

Prilično skandalozna odredba tog Prijedloga nacrtu Zakona o medijima jest to da bi država željela uvesti tzv. Upisnik novinara i fotoreportera. Putem tog Vijeća za medije i Vijeća medijskih stručnjaka oni žele izdavati licence o tome tko smije, a tko ne smije pisati, govoriti i snimati kao novinar i fotoreporter. Ako Vijeće uskrati novinarskom kandidatu dozvolu za novinarski posao, taj se neće moći niti žaliti, nego će jedino moći pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom. Naravno, još nikome u Hrvatskoj, a niti u bivšoj Jugoslaviji **takva represivna ideja nije pala na pamet.**

„Obrazovni i stručni kvalitativni i kvantitativni kriteriji za stjecanje statusa profesionalnog novinara ili fotoreportera te postupak upisa i brisanja iz Upisnika uređuju se Pravilnikom o profesionalnom novinarstvu“, predlaže Plenkovićev zakonodavac.

Europska demokratska praksa nalaže da medijski poslodavci okupljaju novinare koji će raditi u njihovim medijima. Oni ih plaćaju i oni ocjenjuju jesu li to novinari za njihov medij ili nisu. Licence za novinare postoje u samo dvije-tri europske države, ali niti tamo ne odlučuje država o tome tko je novinar, a tko nije, nego profesionalna udruženja. Takav Upisnik bi lako mogao biti i protuustavan. Sloboda izražavanja je ustavna kategorija, tko je taj koji može nekome zabraniti da piše u medijima, ako ga vlasnik medija želi?

Mnogo je još začudnih odredbi u toj „radnoj verziji“ puštenoj iz Ministarstva kulture i medija. Na primjer, da se zabranjuju prilozi „nemoralnog i pornografskog sadržaja“ (a što je to nemoralno, pomaže li definicija?). Pa da „**nije dopušteno umanjivati povjerenje javnosti u ulogu sudova**“, ukida se dosad neprikosnoveno novinarsko pravo da **ne otkrije izvor informacije**, čak se traži zaštita privatnosti političara kad ta privatnost tobože nije od interesa za javnosti i tako dalje i tako dalje. Svašta tu ima. Hrvatska s ovakvim zakonom nikad ne bi ušla u Europsku uniju.

Tekst je objavljen u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti kojeg provodi Agencija za elektroničke medije

Lupiga.Com

Naslovna fotografija: Pixabay

SRODNE NOVICE

- **TUŽBE KAO PORUKA NOVINARIMA: Pametnije je ne „talasati“, ne istraživati i ne kritizirati, treba biti poslušan** ([/vijesti/tuzbe-kao-poruka-novinarima-pametnije-je-ne-talasati-ne-istrazivati-i-ne-kritizirati-treba-bit-poslusan](#)).
- **CRVENA POMOĆ: „Naš početni kapital možda jeste mali, ali je naša zajednička snaga ogromna“** ([/vijesti/crvena-pomoc-nas-pocetni-kapital-mozda-jeste-mali-ali-je-nasa-zajednicka-snaga-ogromna](#)).
- **UŠKOPLJAVANJE MEDIJA: Premijeru, čemu onda novinarstvo?** ([/vijesti/uskopljavanje-medija-premijeru-cemu-onda-novinarstvo](#)).
- **ZA DRUŠTVENO ODGOVORNO NOVINARSTVO: U tijeku su prijave za regionalnu nagradu „Srđan Aleksić“** ([/vijesti/za-drustveno-odgovorno-novinarstvo-u-tijeku-su-prijave-za-regionalnu-nagradu-srdjan-aleksic](#)).
- **BRAVO KOLEGINICE: Ovako treba da se razgovara sa Aleksandrom Vučićem** ([/vijesti/video-ovako-treba-da-se-razgovara-sa-aleksandrom-vucicem](#)).
- **HRVATSKA RADIOTELEVIZIJA: Prošlost, sadašnjost ili budućnost?** ([/vijesti/hrvatska-radiotelevizija-proslost-sadasnjost-ili-buducnost](#)).
- **Natječaj za regionalne novinarske nagrade „Srđan Aleksić“ 2023.** ([/vijesti/natjecaj-za-regionalne-novinarske-nagrade-srdjan-aleksic-2023](#)).
- **NAJVEĆE BOLJKE DOMAĆEG NOVINARSTVA: Senzacionalizam, politički vlastodršci i veliki oglašivači** ([/vijesti/najvece-boljke-domaceg-novinarstva-senzacionalizam-politicki-vlastodrsци-i-veliki-oglasivaci](#)).
- **KOME ŠTETI „PREVIŠE“ SLOBODE MEDIJA: „Svaki novinar se u životu suočio sa zabranom“** ([/vijesti/kome-steti-previse-slobode-medija-svaki-novinar-se-u-zivotu-suocio-sa-zabranom](#)).
- **UDAR „SOCIJALDEMOKRATA“: Dobrodošli u doba gušenja slobode govora, okupljanja i političkog organizovanja** ([/vijesti/udar-socijaldemokrata-dobrodosli-u-doba-gusenja-slobode-govora-izrazavanja-okupljanja-i-politickog-organizovanja](#)).

KOMENTARI

broj komentara: 12

Ime / nadimak *(obavezno)

tvoje ime ili nadimak

Komentar *(obavezno)

tvoj komentar

E-mail (opcija)

primjer@domena.com

Pošalji komentar >

Riddler prije 3 mjeseca

Koji to novinari? Ona 2-3 koji zaslužuju tu titulu ili svi ostali koji se nazivaju "novinarima" jer nisu sposobni za ništa drugo osim prepisivanja i objavljivanja neprovjerenih informacija ili (odgovarajuće) propagande?

arkajo prije 3 mjeseca

mediji su se sami eutanazirali jos 90-ih.

mikimiki prije 4 mjeseca

Bome, ovaj Plenkovićev ADZ (kao nasljednik otpada KPJ) je nadmašio i najgore stvari iz bivšeg sustava. EU naprijed a HR nazad, vidi se to i po tome koliko nas je ostavila Poljska, Češka i dr.zemlje s kojim smo se nekad sprdali...

Arkaj prije 4 mjeseca

Plenković nije bio budala kad je pisao maturalni rad, i danas ga primjenjuje u praksi. Samo što je shvatio da danas evropska vladajuća klasa svoje glavne poslovođe okuplja u Briselu pa se laktaši da tamo osigura gnijezdo. Meni je smiješno koliko su pojedinci slijepi kod zdravih očiju pa vjeruju kako je EU uzor i lijek za svaku ranu. Pa ko vodi glavnu riječ u EU? Površna analiza nam brzo razjasni da je izbor koji nam se nudi već filtriran od krupnog kapitala, koji čvrsto drži

medije i brzo se rješava urednika i novinara ako ne plešu na zadanu melodiju. Tu još dolaze "nevladine organizacije" financirane iz državnih fondova s predtekstom "poticanja demokracije i slobode izražavanja" koje služe kao trojanski konj u društvima koja Zapad želi destabilizirati. Ali ne želi da na njegovom terenu djeluju medijske organizacije koje ne kontrolira. Ne trebate se bojati za sudbinu Plenkovićeve zakona, ako i ne prođe njegovi ciljevi ostvarit će se manje očitim, sofisticiranijim metodama. Onakvim kako se to radi u EU.

[toni_cobra \(mailto:toni_cobra@yahoo.com\)](mailto:toni_cobra@yahoo.com), prije 4 mjeseca

ADOLF Plenkosenko (pridruženi član AfD-a) ili Kralj Sunce??????????????

[1 \(/vijesti/eutanazija-novinarstva-mediji-pod-dirigentskom-palicom-hdz-a#komentari\)](#)

[2 \(/vijesti/eutanazija-novinarstva-mediji-pod-dirigentskom-palicom-hdz-a?page=2#komentari\)](#)

[3 \(/vijesti/eutanazija-novinarstva-mediji-pod-dirigentskom-palicom-hdz-a?page=3#komentari\)](#)

[> \(/vijesti/eutanazija-novinarstva-mediji-pod-dirigentskom-palicom-hdz-a?page=2#komentari\)](#)

[>> \(/vijesti/eutanazija-novinarstva-mediji-pod-dirigentskom-palicom-hdz-a?page=3#komentari\)](#)

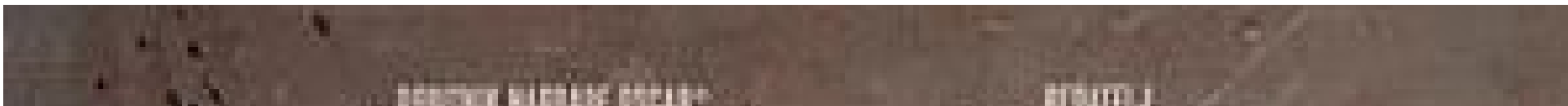
NAJNOVIJE

TUŽBE KAO PORUKA NOVINARIMA: Pametnije je ne „talasati“, ne istraživati i ne kritizirati, treba biti poslušan >

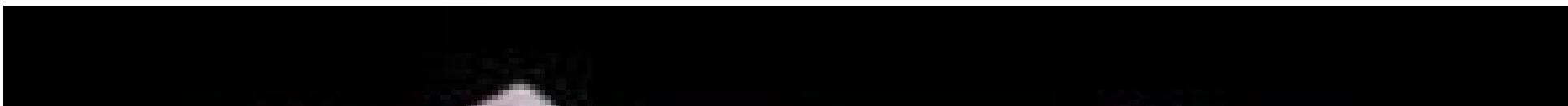
INTERVJU IVAN RAMLJAK: „Utopija je moguća“ >

SPEKTAKULARNA GLAZBENA POSLASTICA: U Močvari u nedjelju svira nasljednik romskih muzičkih ikona >

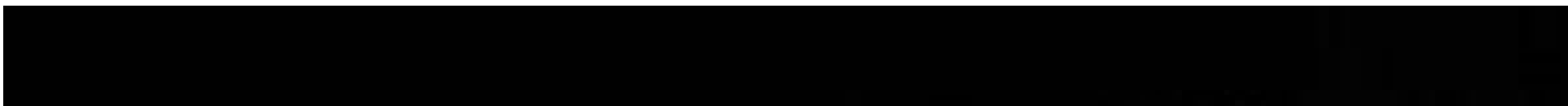
NAPOLEON: Povijesni promašaj Ridleya Scotta >

LUPIGA ČASTI: Poklanjamo ulaznice za „Pedagogiju otpora Branka Ćopića” >

SRĐAN PUHALO: Policija RS-a se pretvorila u Srpsku pravoslavnu crkvu >

NE PROPUSTITE: „Pedagogija otpora Branka Ćopića” stiže u Zagreb >

MRŽNJA PREMA NORMALNOSTI: U Beogradu ponovo vandaliziran Krokodilov spomenik Branku Ćopiću >

ZORAN ZAEV: „Makedonija je učinila sve, promijenili smo čak i ime, ali Europska unija nas je iznevjerila“ >

BORA ĆOSIĆ U "ZAVIDAVANJU": „Tito je bio prosvijećeni diktator i naša najveća ličnost u 20. stoljeću“ >

KOLUMNA

SRĐAN PUHALO

SRĐAN PUHALO: Policija RS-a se pretvorila u Srpsku pravoslavnu crkvu

[\(/kolumne/srdjan-puhalo-policija-rs-a-se-pretvorila-u-srpsku-pravoslavnu-crkvu\)](#)

[e/oteto-iz-tmine-necovecni-zaborav-vukovara-u-srbiji\)](#)

KOLUMNA

BOJAN TONČIĆ

OTETO IZ TMINE: Nečovečni zaborav Vukovara u Srbiji

(H)IPERLINK (/HIPERLINK)

MRŽNJA PREMA NORMALNOSTI: U Beogradu ponovo vandaliziran Krokodilov spomenik Branku Ćopiću

(/hiperlink/mrznja-prema-normalnosti-u-beogradu-ponovo-vandaliziran-krokodilov-spomenik-branku-copicu)

BORA ĆOSIĆ U "ZAVIDAVANJU": „Tito je bio prosvijećeni diktator i naša najveća ličnost u 20. stoljeću“

(/hiperlink/bora-cosic-u-zavidavanju-josip-broz-tito-bio-je-prosvijeceni-diktator-i-nasa-najveca-licnost-u-xx-stoljecu)

SAVO MILOŠEVIĆ: „Ja sam Bosanac, to je moja priča i oduvijek je bila takva!“

(/hiperlink/savo-milosevic-ja-sam-bosanac-to-je-moja-prica-i-oduvijek-je-bila-takva)

SRAMOTA OSTAJE: Sarajevo je pokoreni grad!

(/hiperlink/sramota-ostaje-sarajevo-je-pokoreni-grad)

KAKAV CVIJET: Sad znam kako je ići na Hauserov koncert

(/hiperlink/kakav-cvijet-ja-sad-znam-kako-je-ici-na-hauserov-koncert)

LANA BASTASIĆ PIŠE ZA GUARDIAN: Odrasla sam u Bosni i znam što tišina može napraviti

(/hiperlink/lana-bastasic-pise-za-guardian-odrasla-sam-u-bosni-i-znam-sto-tisina-moze-napraviti)

YUVAL NOAH HARARI: „Ljevica je ravnodušna prema zločinima Hamasa“

(/hiperlink/yuval-noah-harari-ljevica-je-ravnodusna-prema-zlocinima-hamasa)

PROPALA TUŽBA: Željka Markić izgubila sudski spor protiv Borisa Dežulovića

(/hiperlink/propala-tuzba-zeljka-markic-izgubila-sudski-spor-protiv-borisa-dezulovica)

(R)ECEPTI (/RECEPTI)

- Domaći sok od bazge (/recepti/domaci-sok-od-bazge)
- Burek (bosanski) za 1 odraslu osobu (/recepti/burek-bosanski-za-1-odraslu-osobu)
- Drugačija svinjska jetrica (/recepti/drugacija-svinjska-jetrica)

E)-CIKLOPEDIJA (/ENCIKLOPEDIJA)

- [Povijesni put Hitlerove 'klonje' \(/enciklopedija/povijesni-put-hitlerove-klonje\)](#)
- [Yugo - urbana legenda \(/enciklopedija/yugo-urbana-legenda\)](#)
- [Freedom Theatre \(Teatar slobode\) \(/enciklopedija/freedom-theatre-teatar-slobode\)](#)

<https://lupiga.com/vijesti/natjecaj-za-regionalne-novinarske-nagrade-srdjan-aleksic-2023>

<https://lupiga.com/reflektor>

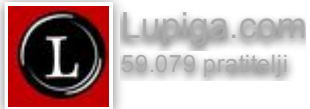

(<https://lupiga.com/vijesti/lupiga-predstavlja-price-iz-zagrebnog-zivota>).

Tweets from @LupigaCom

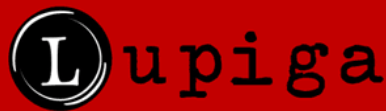

**Nothing to see here -
vet**

Prati stranicu

Podijeli

[Webmaster - Kontakt \(mailto:webmaster@lupiga.com\)](mailto:webmaster@lupiga.com),
marketing@lupiga.com, [Politika privatnosti \(/politika-privatnosti\)](/politika-privatnosti/)

.(L).

© LUPIGA 2023 | www.lupiga.com (L).